

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2008. gada 20. maijā^{*}

Lieta C-91/05

par prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši EKL 230. pantam, ko 2005. gada 21. februārī cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv M. Petits [*M. Petite*], P. J. Keipers [*P. J. Kuijper*] un J. Enegrāns [*J. Enegren*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

ko atbalsta

Eiropas Parlaments, ko pārstāv R. Passos [*R. Passos*], kā arī K. Lindāla [*K. Lindahl*] un D. Gauči [*D. Gauci*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

persona, kas iestājusies lietā,

^{*} Tiesvedības valoda — angļu.

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv Ž. K. Pirī [*J.-C. Piris*], R. Gosalvo Bono [*R. Gosalvo Bono*] un S. Markvarts [*S. Marquardt*], kā arī E. Finegana [*E. Finnegan*], pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Dānijas Karaliste, ko pārstāv A. Jakobsens [*A. Jacobsen*] un K. Tornings [*C. Thorning*], kā arī L. Landere Madsena [*L. Lander Madsen*], pārstāvji,

Spānijas Karaliste, ko pārstāv N. Diasa Abada [*N. Díaz Abad*], pārstāve,

Francijas Republika, ko pārstāv Ž. de Bergess [*G. de Bergues*], kā arī E. Beljāra [*E. Belliard*] un K. Jurgensena [*C. Jurgensen*], pārstāvji,

Nīderlandes Karaliste, ko pārstāv M. de Hrāfe [*M. de Grave*], kā arī K. Viselsa [*C. Wissels*] un H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*], pārstāvji,

Zviedrijas Karaliste, ko pārstāv A. Falka [*A. Falk*], pārstāve,

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, ko pārstāv R. Kodvela [*R. Caudwell*] un E. Dženkinsone [*E. Jenkinson*], pārstāves, kurām palīdz A. Dešvuds [*A. Dashwood*], *barrister*,

personas, kas iestājušās lietā.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] (referents), A. Ticano [*A. Tizzano*] un Dž. Arestis [*G. Arestis*], tiesneši E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], M. Īlešičs [*M. Ilešič*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*] un Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*],

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],
sekretārs J. Svēdenborgs [*J. Swedenborg*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2006. gada 5. decembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2007. gada 19. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

¹ Eiropas Kopienu Komisija savā prasības pieteikumā lūdz Tiesu atcelt Padomes 2004. gada 2. decembra Lēmumu 2004/833/KĀDP, ar ko Vienoto rīcību 2002/589/

KĀDP isteno saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu *ECOWAS* atbilstīgi moratorijam attiecībā uz kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem (OV L 359, 65. lpp., turpmāk tekstā — “apstrīdētais lēmums”), un konstatēt Padomes 2002. gada 12. jūlija Vienotās rīcības 2002/589/KĀDP par Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas apkarošanā un par Vienotās rīcības 1999/34/KĀDP atcelšanu (OV L 191, 1. lpp., turpmāk tekstā — “Strīdīgā vienotā rīcība”), it īpaši tās II sadaļas, nepiemērojamību tās prettiesiskuma dēļ.

Athilstošās tiesību normas un prāvas priekšvēsture

Kotonū nolīgums

- ² 2000. gada 23. jūnijā Kotonū [*Cotonou*] (Benina) tika parakstīts Partnerattiecību nolīgums starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses (OV L 317, 3. lpp., turpmāk tekstā — “Kotonū nolīgums”), kas Kopienas vārdā apstiprināts ar Padomes 2002. gada 19. decembra Lēmumu 2003/159/EK (OV 2003, L 65, 27. lpp.). Tas stājas spēkā 2003. gada 1. aprīlī.

- ³ Šī nolīguma 1. pantā, kura virsraksts ir “Partnerattiecību mērķi”, paredzēts:

“Kopiena un tās dalībvalstis, no vienas puses, un [Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstis (turpmāk tekstā — “ĀKK”)], no otras puses, šē turpmāk — “Puses”,

ar šo noslēdz Nolīgumu, lai veicinātu un paātrinātu ĀKK valstu ekonomikas, kultūras un sociālo attīstību nolūkā sekmēt mieru un drošību un veicināt stablu un demokrātisku politisko vidi.

Partnerattiecības koncentrējas uz mērķi samazināt un eventuāli izskaust nabadzību atbilstīgi mērķiem — ĀKK valstu noturīga attīstība un integrācija pasaules ekonomikā.

Šie mērķi un Pušu starptautiskās saistības ietverti visās attīstības stratēģijās un tiem pievēršas ar integrētu pieeju, tajā pašā laikā ņemot vērā attīstības politiskos, ekonomiskos, sociālos, kultūras un vides aspektus. Partnerattiecības sniedz saskaņotu atbalsta sistēmu katras ĀKK valsts pieņemtajām attīstības stratēģijām.

[..]”

⁴ Kotonū nolīguma 11. pantā, kura virsraksts ir “Miera nostiprināšanas politikas, konfliktu novēršana un atrisināšana”, paredzēts:

“1. Puses isteno aktīvu, visaptverošu un integrētu miera nostiprināšanas un konfliktu novēršanas un atrisināšanas politiku partnerattiecību ietvaros. Šī politika pamatojas uz piederības principu. Tā īpaši pievēršas reģionālas, apakšreģionālas un nacionālas

jaudas palielināšanai un vardarbīgu konfliktu novēršanai agrīnā stadijā, mērķtiecīgi risinot to pamatcēloņus, un ar visu pieejamo instrumentu piemērotu apvienojumu.

2. Darbība miera nostiprināšanas, konfliktu novēršanas un atrisināšanas jomā īpaši ietver atbalstu politisku, ekonomisku, sociālu un kultūras iespēju līdzsvarošanai starp visiem sabiedrības slāņiem, demokrātijas leģitimitātes un vadīšanas efektivitātes nostiprināšanai, efektīvu mehānismu izveidei grupas interešu samierināšanai, atšķirību samazināšanai starp dažādiem sabiedrības slāņiem, kā arī atbalstu aktīvai un organizētai pilsoniskai sabiedrībai.

3. Attiecīgās darbības, cita starpā, ietver arī atbalstu starpniecībai, sarunām un samierināšanai, kopīgu,niecīgu dabas resursu efektīvai reģionālai pārvaldībai, bijušo kaujinieku demobilizācijai un reintegrācijai sabiedrībā, bērnu zaldātu problēmas risināšanai, kā arī piemērotai rīcībai, lai noteiktu atbildīgus ierobežojumus militāriem izdevumiem un ieroču tirdzniecībai, ieskaitot ar atbalstu saskaņotu standartu un rīcības kodeksu veicināšanai un piemērošanai. Šajā sakarā īpaša nozīme tiek piešķirta cīņai pret pretkājnieku minām, kā arī nelielu ieroču un vieglo ieroču pārmērīgas un nekontrolētas izplatības, nelikumīgas tirdzniecības un uzkrāšanas novēršanai.

[..]”

⁵ Atbilstoši 6.–10. pantam Kotonū nolīguma IV pielikumā, kura virsraksts ir “Īstenošanas un vadības procedūras”, dokumentā, ko 2003. gada 19. februārī parakstījusi

Komisija, no vienas puses, kā arī Rietumāfrikas valstu ekonomikas kopiena (turpmāk tekstā — “ECOWAS”) un Rietumāfrikas Ekonomikas un monetārā savienība (WAEMO), no otras puses, ir noteikta reģionālās sadarbības stratēģija, kā arī reģionālā indikatīvā programma.

- 6 Šī dokumenta 2.3.1. sadaļā, kuras virsraksts ir “Drošība un konfliktu novēršana”, ir uzsvērts, cik “svarīga ir vieglo ieroču tirdzniecības kontrole, kur ieviešanas vai izvešanas moratorijs pastāv ar Apvienoto Nāciju [Organizācijas] atbalstu”. Šī dokumenta 6.4.1. sadaļā, kuras virsraksts ir “Atbalsts reģionālajai politikai konfliktu novēršanā un labā pārvaldībā”, ir norādīts, ka Apvienoto Nāciju [Organizācijas] atbalstam tiks paredzēta rīcība rīcības plāna prioritārās darbības īstenošanai un vieglo ieroču ieviešanas, izvešanas un ražošanas moratorija izpildīšanai.
- 7 Pēc ECOWAS lūguma Komisija 2004. gadā sāka sagatavot priekšlikumu finansēt konfliktu novēršanas un miera uzturēšanas darbības. Kā norāda Komisija, šī finansējuma lielākā daļa tiks piešķirta ECOWAS vieglo ieroču kontroles programmai.

Strīdīgā vienotā rīcība

- 8 2002. gada 12. jūlijā Eiropas Savienības Padome, pamatojoties uz LES 14. pantu, pieņēma Strīdīgo vienoto rīcību, ar ko ir atcelta un aizstāta Padomes 1998. gada 17. decembra Vienotā rīcība 1999/34/KĀDP, kas pieņemta, pamatojoties uz Līguma

par Eiropas Savienību J.3. pantu, par Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas apkarošanā (OV 1999, L 9, 1. lpp.).

9 Atbilstoši Strīdīgās vienotās rīcības 1. panta 1. punktam “[tās] mērķi ir:

— apkarot un veicināt kājnieku ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas izbeigšanu,

— veicināt šo ieroču uzkrājumu un to munīcijas samazināšanu līdz līmenim, kas atbilst valstu likumīgajām drošības vajadzībām, [un]

— palīdzēt atrisināt problēmas, ko rada šādi uzkrājumi.”

10 Strīdīgās vienotās rīcības I sadaļā, kuras virsraksts ir “Principi attiecībā uz preventīviem un reaģēšanas aspektiem”, ir noteikta rīcības programma, ar kuru Eiropas Savienība tiecas panākt vienprātību kompetentajos reģionālajos un starptautiskajos forumos. Šajā nolūkā tajā ir uzskaitīti principi un pasākumi, kas jāīsteno, lai novērstu turpmāko kājnieku ieroču destabilizējošu uzkrāšanu (3. pants) un lai samazinātu pastāvošos kājnieku ieroču un to munīcijas uzkrājumus (4. pants).

- 11 To principu un pasākumu vidū, kas jāīsteno, lai novērstu turpmāko kājnieku ieroču destabilizējošu uzkrāšanu, Strīdīgās vienotās rīcības 3. pantā ir minēta visu attiecīgo valstu apņemšanās attiecībā uz minēto ieroču ražošanu, eksportu, importu un turēšanu, kā arī valsts mēroga ieroču sarakstu izveidošanu un uzturēšanu un ierobežojošu valsts tiesību aktu izstrādi.
- 12 To principu un pasākumu vidū, kas jāīsteno, lai samazinātu pastāvošos kājnieku ieroču un to munīcijas uzkrājumus, Strīdīgās vienotās rīcības 4. pantā it īpaši ir minēta atbilstīga palīdzība valstīm, kas lūdz atbalstu lieko kājnieku ieroču un to munīcijas kontrolei vai iznīcināšanai savā teritorijā, uzticības radīšanas pasākumu un stimulu veicināšana, lai mudinātu uz brīvprātīgu lieko vai nelikumīgi turēto kājnieku ieroču, kā arī to munīcijas nodošanu.
- 13 Strīdīgās vienotās rīcības II sadaļā, kuras virsraksts ir “Savienības ieguldījums konkrētās rīcībās”, it īpaši ir paredzēta finansiāla un tehniska palīdzība programmām un projektiem, kam ir tiešs ieguldījums principos un pasākumos, kuri minēti šīs vienotās rīcības I sadaļā.
- 14 Atbilstoši šīs vienotās rīcības 6. panta 2. punktam:

“Sniedzot šādu palīdzību, Savienība īpaši ņem vērā palīdzības saņēmēju apņemšanos ievērot principus, kas minēti 3. pantā, cilvēktiesību ievērošanu, starptautisko tiesību aktu cilvēktiesību jomā ievērošanu un tiesiskuma aizsardzību, un to, kā tie ievēro

savas starptautiskās saistības, jo īpaši attiecībā uz spēkā esošajiem starptautiskajiem miera līgumiem un starptautiskajiem bruņojuma kontroles nolīgumiem.”

- 15 Atbilstoši Strīdīgās vienotās rīcības 7. panta 1. punktam Padome lemj par šīs vienotās rīcības 6. pantā minētās finansiālās un tehniskās palīdzības sadalījumu, šo līdzekļu izmantošanas prioritātēm un par Savienības konkrēto rīcību īstenošanas nosacījumiem. Minētā 7. panta 2. punktā ir paredzēts, ka “neskarot dalībvalsts divpusējos ieguldījumus un Kopienas darbību, pamatojoties uz konkrētiem un izmaksu ziņā pareizi aprēķinātiem projekta pieteikumiem un izskatot katru gadījumu atsevišķi, Padome lemj par šādu projektu principiem, noteikumiem un šo projektu finansēšanu”.

- 16 Strīdīgās vienotās rīcības 8. pantā ir paredzēts:

“Padome pieņem zināšanai, ka Komisija gatavojas rīkoties šīs vienotās rīcības mērķu un prioritāšu sasniegšanai, vajadzības gadījumā veicot piemērotus Kopienas pasākumus.”

- 17 Atbilstoši minētās vienotās rīcības 9. panta 1. punktam ir paredzēts:

“Padome un Komisija atbild par Savienības pasākumu konsekvenci kājnieku ieroču jomā, jo īpaši attiecībā uz tās attīstības politiku. Šajā nolūkā dalībvalstis un

Komisija iesniedz visu būtisko informāciju attiecīgajām Padomes struktūrām. Padome un Komisija katra saskaņā ar savām pilnvarām nodrošina to attiecīgu rīcību.”

Apstrīdētais lēmums

- ¹⁸ 2004. gada 2. decembrī Padome pieņēma apstrīdēto lēmumu, ar ko Strīdīgo vienoto rīcību īsteno saistībā ar Savienības ieguldījumu ECOWAS atbilstīgi moratorijam attiecībā uz vieglajiem ieročiem un kājnieku ieročiem. Kā juridiskais pamats apstrīdētajā lēmumā ir minēta Strīdīgā vienotā rīcība, it īpaši tās 3. pants, kā arī LES 23. panta 2. punkts.

- ¹⁹ Šajā lēmumā ir pārņemti šādi apsvērumi:

“(1) Pārmērīga un nekontrolēta kājnieku ieroču un vieglo ieroču uzkrāšanās un izplatīšana apdraud mieru un drošību un samazina ilgtspējīgas attīstības iespējas, kā tas pašlaik notiek īpaši Rietumāfrikā.

(2) Tiecoties sasniegt [Strīdīgās] Vienotās rīcības [..] 1. pantā izvirzītos mērķus, Eiropas Savienība paredz darboties kompetentos starptautiskos forumos, lai veicinātu uzticības rašanos. Šajā sakarā šā lēmuma mērķis ir īstenot minēto vienoto rīcību.

(3) Eiropas Savienība uzskata, ka finansiāls ieguldījums un tehniska palīdzība palīdzētu nostiprināt [ECOWAS] iniciatīvu attiecībā uz kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem.

(4) Tādēļ Eiropas Savienība ir paredzējusi ECOWAS sniegt finansiālu atbalstu un tehnisku palīdzību saskaņā ar [Strīdīgās] Vienotās rīcības [..] II sadaļu.”

20 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 1. pantu Savienība sniedz ieguldījumu projektu īstenošanā atbilstīgi ECOWAS moratorijam attiecībā uz kājnieku ieroču un vieglo ieroču importu, eksportu un ražošanu. Šajā nolūkā tā sniedz finansiālu ieguldījumu un tehnisku palīdzību, lai izveidotu Vieglo ieroču nodaļu ECOWAS Tehniskajā sekretariātā un lai šo moratoriju pārveidotu par ECOWAS dalībvalstu Konvenciju par kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem.

21 Apstrīdētā lēmuma 3. pantā ir noteikts:

“Šā lēmuma finansiālo īstenošanu veic Komisija. Šajā nolūkā Komisija noslēdz finansēšanas līgumu ar ECOWAS par nosacījumiem, lai izmantotu Eiropas Savienības ieguldījumu, ko piešķir kā neatmaksājamu palīdzību. Šo palīdzību jo īpaši izmanto tam, lai 12 mēnešu laikposmā segtu izdevumus, kas saistīti ar atalgojumu, ceļa izdevumiem, materiāliem un iekārtām, kas vajadzīgas, lai izveidotu Vieglo ieroču nodaļu ECOWAS Tehniskajā sekretariātā un lai moratoriju pārveidotu par ECOWAS valstu Konvenciju par kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem. [..]”

22 Minētā lēmuma 4. panta 2. punktā ir norādīts:

“Prezidentvalsts un Komisija attiecīgajām Padomes iestādēm regulāri iesniedz ziņojumus par Eiropas Savienības darbību konsekvenci kājnieku ieroču un vieglo ieroču jomā, jo īpaši attiecībā uz tās attīstības politiku, saskaņā ar [Strīdīgās] Vienotās rīcības [..] 9. panta 1. punktu. Komisija jo īpaši ziņo par aspektiem, kas minēti 3. panta pirmajā teikumā. Šī informācija jo īpaši pamatojas uz *ECOWAS* regulārajiem ziņojumiem, ko sagatavo saskaņā ar līgumattiecībām starp *ECOWAS* un Komisiju.”

23 2004. gada 24. novembra debašu laikā par projektu saistībā ar apstrīdēto lēmumu Pastāvīgo pārstāvju komitejas ietvaros Komisija Padomes sēdes protokolam pievienoja šādu ziņojumu (2004. gada 25. novembra dok. Nr. 15236/04 KĀDP 1039):

“Komisija uzskata, ka šo vienoto rīcību nevajadzēja pieņemt un ka projektu vajadzēja finansēt devīto [Eiropas Attīstības fondam (EAF)] saskaņā ar Kotonū nolīgumu. Šo viedokli skaidri apstiprina Kotonū nolīguma 11. panta 3. punkts, kurā atbilstīgo darbību vidū ir noteikti minēta cīņa pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču uzkrāšanu. Turklāt no piezīmēm par attiecīgo [Kopējās ārpolitikas un drošības politikas (turpmāk tekstā — “KĀDP”)] budžeta pozīciju (19 03 02) 2004. gada budžetā izriet, ka šādu projektu finansējums saskaņā ar KĀDP ir izslēgts, ja uz tiem jau attiecas Kotonū nolīgums.

Uz vienoto rīcību, kas finansēta saskaņā ar KĀDP, varēja attiecināt devīto EAF, un tā pilnībā atbilstu *ECOWAS* reģionālajai indikatīvajai programmai. Faktiski Komisija pašlaik izstrādā finansējuma priekšlikumu attiecībā uz aptuveno summu 1,5 miljonu EUR apmērā, kura paredzēta, lai atbalstītu *ECOWAS* moratorija par kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem īstenošanu.

Visbeidzot, uz vienoto rīcību attiecas dalītā kompetence, uz kuru pamatojas Kopienų attīstības politika un Kotonū nolīgums. [LES] 47. pants ir piemērojams dalītās kompetences jomām, gluži tāpat kā uz ekskluzīvās kompetences jomām; pretējā gadījumā tam lielā mērā nebūtu lietderīgās iedarbības. Komisija patur savas tiesības šajā jomā.”

- 24 Uzskatot, ka apstrīdētais lēmums nav pieņemts, balstoties uz atbilstošu juridisko pamatu, un ka līdz ar to ir pārkāpts LES 47. pants, Komisija cēla šo prasību.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 25 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

- atzīt par prettiesisku un tādējādi nepiemērojamu Strīdīgo vienoto rīcību, it īpaši tās II sadaļu.

26 Padomes prasījumi Tiesai ir šādi:

- noraidīt lūgumu atcelt apstrīdēto lēmumu kā nepamatotu;
- noraidīt Komisijas lūgumu atzīt Strīdīgās vienotās rīcības nepiemērojamību kā nepieņemamu un, pakārtoti, kā nepamatotu;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

27 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2005. gada 7. septembra rīkojumu Eiropas Parlamentam tika atļauts iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

28 Ar to pašu rīkojumu Spānijas Karalistei, Francijas Republikai, Nīderlandes Karalistei, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei un Zviedrijas Karalistei tika atļauts iestāties lietā, atbalstot Padomes prasījumus. Ar 2005. gada 12. septembra rīkojumu Tiesas priekšsēdētājs atļāva arī Dānijas Karalistei iestāties lietā, atbalstot Padomes prasījumus.

Par Tiesas kompetenci

- 29 Ar šo prasību atcelt tiesību aktu, kas iesniegta saskaņā ar EKL 230. pantu, Komisija lūdz konstatēt, ka Padome, pieņemot apstrīdēto lēmumu, ir uzņēmusies Kopienų kompetences un tādējādi ir pārkāpusi LES 47. pantu. Ciktāl apstrīdētais lēmums ir pamatots ar Strīdīgo vienoto rīcību, Komisija balstās uz EKL 241. pantu, lai izvirzītu šīs vienotās rīcības, it īpaši tās II sadaļas, nepiemērojamību sakarā ar tā paša LES 47. panta pārkāpumu.
- 30 Neapšaubot Tiesas kompetenci izskatīt šo prasību, Padome, ko atbalsta Spānijas un Apvienotās Karalistes valdības, norāda it īpaši attiecībā uz iebildi par Strīdīgās vienotās rīcības prettiesiskumu, ka Tiesai nav kompetences lemt par tāda tiesību akta tiesiskumu, uz kuru attiecas KĀDP.
- 31 Šajā sakarā no LES 46. panta f) punkta izriet, ka EK līguma noteikumi, kas attiecas uz Tiesas kompetenci un šīs kompetences īstenošanu, ir piemērojami LES 47. pantam.
- 32 Saskaņā ar LES 47. pantu neviens Līguma par ES noteikums neiespaido EK līgumu (2005. gada 13. septembra spriedums lietā C-176/03 Komisija/Padome, Krājums, I-7879. lpp., 38. punkts, un 2007. gada 23. oktobra spriedums lietā C-440/05 Komisija/Padome, Krājums, I-9097. lpp., 52. punkts).

- 33 Tātad Tiesai ir pienākums nodrošināt, lai tiesību akti, uz kuriem saskaņā ar Padomes viedokli attiecas Līguma par ES V sadaļa un kas sava rakstura dēļ var radīt juri-diskas sekas, neskartu pilnvaras, ko EK līguma normas piešķir Kopienai (šajā sakarā skat. 1998. gada 12. maija spriedumu lietā C-170/96 Komisija/Padome, *Recueil*, I-2763. lpp., 16. punkts: iepriekš minēto 2005. gada 13. septembra spriedumu lietā Komisija/Padome, 39. punkts, un iepriekš minēto 2007. gada 23. oktobra spriedumu lietā Komisija/Padome, 53. punkts).
- 34 No tā izriet, ka Tiesai ir kompetence izvērtēt to prasību atcelt tiesību aktu, ko Komi-sija cēla saskaņā ar EKL 230. pantu, un tās ietvaros pārbaudīt izvīrztos pamatus atbil-stoši EKL 241. pantam, ciktāl tie ir pamatoti ar LES 47. panta pārkāpumu.

Par prasību

Lietas dalībnieku argumenti

- 35 Komisija, kuru atbalsta Parlaments, norāda, ka apstrīdētais lēmums ir jāatceļ tāpēc, ka tas iejaucas Kopienai sadarbības attīstības jomā piešķirtajā kompetencē, tātad pārkāpjot LES 47. pantu.
- 36 Komisija un Parlaments uzskata, ka LES 47. pants paredz “stingras” robežas starp Kopienas un Savienības kompetenci. Ja kādā dalītās kompetences jomā, tādā kā sadarbības politika attīstības jomā, dalībvalstis saglabā pilnvaras individuāli vai kolektīvi rīkoties pašas tiktāl, ciktāl Kopiena vēl nav īstenojusi savu kompetenci, tad to nevar teikt par Savienību, kurai atbilstoši LES 47. pantam nav papildu piln-varas, bet tai ir jāievēro Kopienas pilnvaras, — gan ekskluzīvās, gan tās, kas nav

ekskluzīvas, — pat ja jautājums ir par pilnvarām, kas nav īstenotas. Tādēļ, ja Padome būtu pieņēmusi KĀDP kontekstā tiesību aktu, kuru varēja likumīgi pieņemt pamatojoties uz EK līgumu, tā iejauktos Kopienas kompetencē.

37 Kā norāda Komisija un Parlaments, uz cīņu pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču izplatīšanu tiktāl, ciktāl tā ir kļuvusi par sadarbības politikas attīstības jomā būtisku daļu, attiecas pilnvaras, kas šajā jomā piešķirtas Kopienai. Sadarbība kādas valsts ilgtermiņa attīstības jomā var būt efektīva tikai tad, ja ir [kaut] minimāla stabilitāte un demokrātijas leģitimitāte. Raugoties no šī skatupunkta, kājnieku ieroču un vieglo ieroču atminēšanas un lietošanas pārtraukšanas politika ir vērā ņemams līdzeklis, lai sasniegtu sadarbības politikas attīstības jomā mērķus.

38 Komisija uzsver, ka cīņas pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču izplatīšanu iekļaušana Kopienas sadarbības politikas attīstības jomā ir nostiprināta Kotonū nolīguma ietvaros, it īpaši tā 11. panta 3. punktā.

39 Saikni, kas vieno kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošu uzkrāšanu un sadarbības politiku attīstības jomā, starp citu, ir atzinusi pati Padome, kā arī starptautiskā sabiedrība.

40 Atbilstoši Komisijas, kuru atbalsta Parlaments, uzskatam apstrīdētais lēmums ietilpst tā mērķa un satura dēļ Kopienas kompetencē un tātad varētu likumīgi tikt pieņemts, pamatojoties uz EK līgumu. No vienas puses, faktiski apstrīdētā lēmuma mērķis neesot tikai miera un drošības veicināšana, bet arī Rietumāfrikas ilgtermiņa attīstības perspektīvu uzlabošana. No otras puses, Vieglo ieroču nodaļas ECOWAS Tehniskajā

sekretariātā stiprināšanas projekts un ekspertu piesaistīšana, lai izstrādātu tādu nolīguma par vieglajiem ieročiem projektu, kāds ir paredzēts apstrīdētā lēmuma pielikumā, ir klasiska veida palīdzība sadarbības attīstības programmu kontekstā, kas neprasa īpašas KĀDP darbības.

⁴¹ Ciktāl apstrīdētais lēmums ir pamatots ar Strīdīgo vienoto rīcību, Komisija, kuru atbalsta Parlaments, lūdz, lai šī vienotā rīcība un, it īpaši tās II sadaļa, tiek atzīta ar prettiesisku tāpēc, ka tā pārsniedz Kopienas kompetences. Faktiski, lai gan noteikti cīņas pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču izplatīšanu aspekti var būt ietverti KĀDP, it īpaši policijas vai militārās darbības, kuru mērķis ir minēto ieroču savākšana vai iznīcināšanas programmu uzsākšana, tas tā neesot minētajā II sadaļā paredzēto finanšu un tehniskā atbalsta pasākumu gadījumā, kuri ietilpst Kopienas kompetencē sadarbības attīstības un ekonomiskās, finanšu un tehniskās sadarbības ar trešām valstīm jomā.

⁴² Padome, ko atbalsta visas dalībvalstu valdības, kas iestājušās lietā, uzskata, ka nevar atsaukties uz LES 47. pantu, jo cīņa pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču izplatīšanu neietilpst nedz Kopienas kompetencē attiecībā uz sadarbības politiku attīstības jomā, nedz arī citā Kopienas kompetencē.

⁴³ Pirmkārt, attiecībā uz LES 47. pantu Padome apgalvo, ka šīs tiesību normas mērķis ir saglabāt līdzsvaru starp pilnvarām, kas noteiktas ar Līgumiem, un to nevar interpretēt tādā veidā, ka tās mērķis būtu aizsargāt Kopienai piešķirtās pilnvaras nelabvēlīgi Eiropas Savienībai piešķirtajām pilnvarām. Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, LES 47. pants neparedz stingras robežas starp Kopienas un Savienības kompetencēm. Lai noteiktu, vai Savienības rīcība iejaucas Kopienas kompetencē, ir jāņem vērā Kopienai

piešķirto kompetenču raksturs attiecīgajā jomā, it īpaši Kopienas kompetenču papildinošais raksturs sadarbības attīstības jomā.

44 Pēc Apvienotās Karalistes valdības domām, lai uz Līguma par ES pamatotu tiesību aktu varētu uzskatīt par tādu, kas ir pretrunā ar LES 47. pantu, pirmkārt, Kopienai būtu jābūt pilnvarotai pieņemt tiesību aktu, kam ir tāds pats mērķis un tāds pats saturs. Otrkārt, tiesību aktam, kas balstīts uz Līgumu par ES, ir jāskar Kopienai piešķirta kompetence, liedzot to īstenot vai ierobežojot tās īstenošanu, tādējādi atņemot Kopienas kompetenču priekšrocības. Tomēr, šādas sekas nav iespējamās tādā jomā, kāda ir sadarbības attīstības joma, kurā Kopienai ir paralēlas pilnvaras.

45 Padome, kuru šajā sakarā atbalsta visas dalībvalstu valdības, kas iestājušās lietā, turklāt norāda, ka cīņa pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošu uzkrāšanu un izplatīšanu neietilpst Kopienai piešķirtajā kompetencē.

46 Nedz cīņa pret minēto ieroču izplatīšanu, nedz vispārīgāki mērķi, kāda ir miera uzturēšana un drošības stiprināšana, nav minēti to Kopienas mērķu vidū, kas uzskaitīti EKL 2. un 3. pantā. Savukārt saskaņā ar EKL 177. panta 1. punktu Kopienas sadarbības politikas attīstības jomā galvenais mērķis ir nabadzības mazināšana. Faktiski miera uzturēšanas un starptautiskās drošības stiprināšanas mērķi izriet tikai no Līguma par ES, it īpaši KĀDP. EK līguma noteikumus nevar interpretēt paplašināti, lai nesatricinātu to, ka Savienība un Kopiena vienlaicīgi pastāv kā integrētas, bet atšķirīgas tiesiskās kārtības, kā arī lai nesatricinātu triju “pīlāru” uzbūves struktūras kopumu.

- 47 Pēc Padomes, ko atbalsta Francijas, Nīderlandes un Apvienotās Karalistes valdības, domām, fakts, ka kājnieku ieroču un vieglo ieroču izplatīšana papildus var ietekmēt ilgtermiņa attīstības iespējas, nenozīmē, ka Kopienas kompetence attiecas uz visu šo jomu.
- 48 Padome un Apvienotās Karalistes valdība norāda, ka, ja vadītos pēc Komisijas tēzes, KĀDP tiktu atņemta jebkāda lietderīgā iedarbība. Šī valdība piebilst, ka, ja, lai kāda darbība ietilptu Kopienas kompetencē, pietiktu ar to, ka tā ietekmē tajā paredzētos mērķus, Kopienas kompetenču piemērojamībai vairs nebūtu robežu, kas būtu pret-runā ar kompetenču piešķiršanas principu. Nīderlandes valdība savukārt neuzskata, ka nav vēlams ierobežot KĀDP uzdevumu attiecībā uz miera un drošības uzturēšanu attīstības valstīs, jo šī politika ļauj Padomei rīkoties šajās valstīs ātri un iedarbīgi.
- 49 Padome, ko atbalsta Spānijas, Francijas, Zviedrijas un Apvienotās Karalistes valdības, uzsver, ka, ņemot vērā Kotonū nolīguma “jaukto” raksturu, Kopienas kompetences cīņas pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas jomā esamība nevar tikt izsecināta arī no minētā nolīguma.
- 50 Gan Padome, gan visu dalībvalstu valdības, kas iestājušās lietā, turklāt uzskata, ka apstrīdētais lēmums ir ticis pieņemts, ievērojot Līguma par ES noteikumus un jēgu. Faktiski, tā kā apstrīdētā lēmuma galvenais mērķis ir cīnīties pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču uzkrāšanu un izplatīšanu, tas neietilpst Kopienas kompetencē, bet gan Savienības kompetencē KĀDP ietvaros.

- 51 No vienas puses, faktiski cīņa pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču izplatīšanu ietilpst KĀDP pamatmērķos, kuri ir miera uzturēšana un starptautiskās drošības stiprināšana, kas minēta LES 11. pantā. Zviedrijas valdība piebilst, ka cīņas pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču izplatīšanu Rietumāfrikā jomā Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome ir pieņēmusi rezolūcijas, kurās tā aicināja līdzekļu piešķirēju starptautisko sabiedrību ieviest *ECOWAS* moratoriju par minētajiem ieročiem un atbalstīt tā Tehnisko sekretariātu.
- 52 No otras puses, Padome un dalībvalstu valdības, kas iestājušās lietā, norāda, ka tiktāl, ciktāl kāda darbība ietilpst KĀDP, LES 47. pants neiestājas pret to, ka Savienība izmanto tādas pašas metodes, kādas ir lietojusi Kopiena sadarbības attīstības jomā. Faktiski, lai īstenotu mērķus, kas tai ir izvirzīti KĀDP ietvaros, Savienības rīcībā ir instrumenti, kas nav ierobežoti ar diplomātiskām vai militārām norisēm, bet gan ietver arī operatīvas darbības, kuru starpā ir attiecīgo mērķu īstenošanai vajadzīgā finanšu un tehniskā palīdzība.
- 53 Padome un Francijas valdība uzsver, ka Strīdīgā vienotā rīcība turklāt ir īstenota ar virkni KĀDP jomā pieņemto lēmumu, kuru likumību Komisija nav apstrīdējusi, proti, Padomes 2002. gada 21. oktobra Lēmumu 2002/842/KĀDP par Vienotās rīcības 2002/589 īstenošanu saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanās un izplatīšanas Dienvidaustrumeiropā apkarošanā (OV L 289, 1. lpp.); Padomes 2003. gada 21. jūlija Lēmumu 2003/543/KĀDP par Vienotās rīcības 2002/589/KĀDP īstenošanu saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanās un izplatīšanas Dienvidamerikā un Karību jūras valstīs apkarošanā (OV L 185, 59. lpp.); Padomes 2004. gada 22. novembra Lēmumu 2004/790/KĀDP, ar ko pagarina un groza Lēmumu 2003/276/KĀDP, ar kuru īsteno Vienoto rīcību 2002/589/KĀDP par Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču iznīcināšanā Albānijā (OV L 348, 45. lpp.); Padomes 2004. gada 22. novembra Lēmumu 2004/791/KĀDP, ar ko pagarina un groza Lēmumu 2002/842/KĀDP par Vienotās rīcības 2002/589/KĀDP īstenošanu saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas apkarošanu

Dienvidaustrumeiropā (OV L 348, 46. lpp.); Padomes 2004. gada 22. novembra Lēmumu 2004/792/KĀDP, ar ko pagarina un groza Lēmumu 1999/730/KĀDP par Vienotās rīcības 1999/34/KĀDP īstenošanu saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas apkarošanā Kambodžā (OV L 348, 47. lpp.), kā arī Padomes 2005. gada 29. novembra Lēmumu 2005/852/KĀDP par kājnieku ieroču, vieglo ieroču (*SALW*) un to municijas iznīcināšanu Ukrainā (OV L 315, 27. lpp.).

54 Visbeidzot, Padome, kuru šajā sakarā atbalsta Spānijas un Apvienotās Karalistes valdības, uzskata, ka iebilde par strīdīgās vienotās rīcības prettiesiskumu ir nepieņemama, jo tādām privileģētam prasītājam, kā Komisija, ir aizliegts atsaukties uz tāda tiesību akta prettiesiskumu, kura atcelšanu tas var prasīt tieši, ceļot prasību saskaņā ar EKL 230. pantu.

55 Atsaucoties uz argumentiem, kas saistīti ar apstrīdēto lēmumu, Padome un Nīderlandes, Zviedrijas un Apvienotās Karalistes valdības apgalvo, ka katrā ziņā Strīdīgā vienotā rīcība ir tikusi pieņemta, pilnībā ievērojot LES 47. pantu.

Tiesas vērtējums

Par LES 47. panta piemērojamību

56 No šī sprieduma 31.–33. punkta izriet, ka saskaņā ar LES 47. pantu Tiesai ir pienākums nodrošināt, lai tiesību akti, attiecībā uz kuriem Padome apgalvo, ka tie izriet

no Līguma par ES V sadaļas, un kuriem var būt juridiskas sekas, neskar pilnvaras, ko EK līguma normas piešķir Kopienai.

- 57 Pēc Komisijas domām, ar apstrīdēto lēmumu tiek pārkāpta LES 47. panta paredzēto kompetenču dalīšana starp Kopienu un Savienību, jo to varētu pieņemt, pamatojoties uz Kopienai piešķirtajām kompetencēm sadarbības attīstības jomā. Tas pats attiecas uz Strīdīgās vienotās rīcības, kuru īsteno apstrīdētais lēmums, II sadaļas noteikumiem, kas ietilpst vai nu Kopienai piešķirtajā kompetencē sadarbības attīstības jomā, vai arī kompetencē, kas ir saistīta ar ekonomisko, finanšu un tehnisko sadarbību ar trešām valstīm.
- 58 Līdz ar to ir jāpārbauda, vai apstrīdētā lēmuma noteikumi neskar pilnvaras, kas piešķirtas Kopienai saskaņā ar EK līgumu, jo šīs tiesību normas, kā uzskata Komisija, varēja tikt pieņemtas, pamatojoties uz pēdējā minētā līguma noteikumiem (šajā sakarā skat. iepriekš minēto 2005. gada 13. septembra spriedumu lietā Komisija/Padome, 40. punkts, un iepriekš minēto 2007. gada 23. oktobra spriedumu lietā Komisija/Padome, 54. punkts).
- 59 Faktiski, paredzot, ka neviens Līguma par ES noteikums neiespaido Eiropas Kopienas dibināšanas līgumus vai vēlākus līgumus un aktus, ar ko tos groza vai papildina, LES 47. pants paredz atbilstoši LES 2. panta piektajam ievilkumam un 3. panta pirmajai daļai saglabāt un attīstīt *acquis communautaire*.
- 60 Pretēji tam, ko apgalvo Apvienotās Karalistes valdība, tiesību akti, kas rada juridiskas sekas un kas pieņemti saskaņā ar Līguma par ES V sadaļu, ietekmē EK līguma noteikumus LES 47. panta izpratnē, ja to varēja pieņemt, pamatojoties uz šo pēdējo minēto līgumu, un nebija jāpārbauda, vai šis tiesību akts kavē vai ierobežo Kopienas īstenošanu.

savas kompetences. Faktiski no Tiesas judikatūras izriet, ka, ja izrādās, ka saskaņā ar Līguma par ES V vai VI sadaļu pieņemta tiesību akta noteikumu — gan sakarā ar to mērķi, gan saturu — galvenais mērķis ir īstenot Kopienai ar EK līgumu piešķirto politiku un ka tos varēja likumīgi pieņemt, arī pamatojoties uz pēdējo minēto līgumu, Tiesa konstatē, ka minētie noteikumi ir pieņemti, pārkāpjot LES 47. pantu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto 2005. gada 13. septembra spriedumu lietā Komisija/Padome, 51. un 53. punkts, kā arī iepriekš minēto 2007. gada 23. oktobra spriedumu lietā Komisija/Padome, 69.–74. punkts).

⁶¹ Tā kā LES 47. panta pārkāpums izriet no fakta, ka tiesību aktu, kas rada juridiskas sekas, Savienība ir pieņēmusi, pamatojoties uz Līgumu par ES, bet to būtu varējusi pieņemt Kopiena, nav nozīmes arī tam, vai attiecībā uz tādu jomu kā sadarbības attīstības joma, kura neietilpst Kopienas ekskluzīvajā kompetencē un kurā līdz ar to dalībvalstis netiek kavētas īstenot savas pilnvaras individuāli vai kolektīvi (šajā sakarā skat. 1993. gada 30. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-181/91 un C-248/91 Parlaments/Padome un Komisija, *Recueil*, I-3685. lpp., 16. punkts, un 1994. gada 2. marta spriedumu lietā C-316/91 Parlaments/Padome, *Recueil*, I-625. lpp., 26. punkts), šo tiesību aktu varēja pieņemt dalībvalstis, īstenojot to kompetences.

⁶² Turklāt jautājums par to, vai šāda Savienības pieņemta tiesību akta noteikumi ietilpst Kopienas kompetencē, attiecas uz šīs pašas kompetences piešķiršanu un līdz ar to tās esamību, nevis tās ekskluzīvo vai dalīto raksturu (šajā sakarā skat. 2006. gada 30. maija spriedumu lietā C-459/03 Komisija/Īrija, Krājums, I-4635. lpp., 93. punkts).

⁶³ Līdz ar to ir jānosaka, vai ar apstrīdēto lēmumu tiek pārkāpts LES 47. pants tādā ziņā, ka to varēja pieņemt, pamatojoties uz EK līguma noteikumiem.

Par attiecīgo Kopienas sadarbības politikas attīstības un KĀDP jomu norobežošanu

- ⁶⁴ Attiecībā uz Kopienas sadarbības politiku attīstības jomā Tiesa ir nospriedusi, ka EK liguma 130.u pantā (jaunajā redakcijā — EKL 177. pants) noteiktie mērķi ir plaši tādā ziņā, ka pasākumiem, kas vajadzīgi to sasniegšanai, ir jāvar attiekties uz dažādām īpašām jomām (1996. gada 3. decembra spriedums lietā C-268/94 Portugāle/Padome, *Recueil*, I-6177. lpp., 37. punkts).
- ⁶⁵ Faktiski EKL 177.–181. pants, kas ir par sadarbību ar jaunattīstības valstīm, paredz ne vien šo valstu stabilu ekonomisko un sociālo attīstību, to harmonisku un progresīvu integrāciju pasaules ekonomikā, kā arī cīņu pret nabadzību, bet arī demokrātijas un tiesiskas valsts attīstību un nostiprināšanu, kā arī cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu, ievērojot saistības, kas uzņemtas Apvienoto Nāciju Organizācijas un citu starptautisku organizāciju ietvaros (2007. gada 23. oktobra spriedums lietā C-403/05 Parlaments/Komisija, Krājums, I-9045. lpp., 56. punkts).
- ⁶⁶ Turklāt no Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju, kas tikās Padomē, Eiropas Parlamentā un Komisijā, kopīgā ziņojuma par Eiropas Savienības attīstības politiku ar nosaukumu “Eiropas Konsenss [attīstībai]” (OV 2006, C 46, 1. lpp.) izriet, ka nevar būt stabila attīstība un nabadzības izskaušana bez miera un bez drošības un ka jaunas Kopienas attīstības politikas mērķu sasniegšana noteikti noris ar demokrātijas veicināšanas un cilvēktiesību ievērošanas starpniecību (iepriekš minētais spriedums lietā Parlaments/Komisija, 57. punkts).

⁶⁷ Tātad, lai gan pašreizējās Kopienas sadarbības politikas attīstības jomā mērķi nav tikai pasākumi, kas tieši vērsti uz cīņu ar nabadzību, tomēr, lai kāds pasākums izrietētu no šīs politikas, tam ir jāpalīdz sasniegt šīs politikas ekonomiskās un sociālās attīstības mērķi (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Portugāle/Padome, 44., 60., 63. un 73. punkts).

⁶⁸ Šajā sakarā no vairākiem Savienības iestāžu, kā arī Eiropadomes pieņemtajiem dokumentiem izriet, ka noteikti pasākumi, kuru mērķis ir novērst attīstības valstu jūtīgumu, tostarp tie, kas pieņemti cīņas pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču izplatīšanu ietvaros, var palīdzēt novērst un samazināt šķēršļus minēto valstu ekonomiskajai un sociālajai attīstībai.

⁶⁹ Tā 1999. gada 21. maijā Eiropas Savienības "Attīstības" Padome pieņēma rezolūciju par vieglajiem ieročiem, kurā tā atspoguļo minēto ieroču izplatīšanu kā pasaules mēroga problēmu, kas it īpaši no drošības viedokļa nestabilā krīzes situācijā esošajās valstīs un zonās ir šķērslis mierīgai ekonomiskai un sociālai attīstībai. Vēlāk Eiropas Savienības Stratēģijā attiecībā uz cīņu pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču, kā arī to municijas uzkrāšanu un nelikumīgu tirdzniecību, ko Eiropadome pieņēmusi 2005. gada 15. un 16. decembra sanāksmē (2006. gada 13. janvāra dok. Nr. 5319/06 KĀDP 31), starp kājnieku ieroču un vieglo ieroču prettiesisku izplatīšanas sekām it īpaši ir minētas tās, kas saistītas ar attiecīgo valstu attīstību, proti, valsts struktūru vājināšana, personu pārvietošanās, veselības un izglītības pakalpojumu graušana, saimnieciskās darbības graušana, valsts resursu mazināšanās, epidēmiju izraisīšana, kaitējumi sociālajām struktūrām un, visbeidzot, palīdzības attīstībai mazināšanās vai pilnīga liegšana, piebilstot, ka šīs sekas attiecīgajām Āfrikas valstīm, kas atrodas galvenokārt uz dienvidiem no Sahāras, nozīmē būtiskāko attīstības kavējuma faktoru.

- 70 Tāpat Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju, kas tikās Padomē, Parlamentā un Komisijā, kopīgais ziņojums par Eiropas Savienības politiku attīstībai, kas minēts šī sprieduma 66. punktā, min tā 37. punktā nedrošību un vardarbīgus konfliktus kā vislielākos šķēršļus Apvienoto Nāciju Organizācijā pieņemto tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanai, šajā kontekstā norādot cīņu pret nekontrolētu vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu.
- 71 Tomēr ir jānorāda, ka, lai sadarbības politikas attīstības jomā ietvaros Kopiena varētu veikt konkrētu pasākumu, kura mērķis ir cīņa pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu, šim pasākumam — gan atbilstoši tā mērķim, gan saturam — ir jāietilpst tās kompetences, kas tai šajā jomā ir piešķirta ar EK līgumu, piemērošanas jomā.
- 72 Tas tā nav gadījumā, ja šāda pasākuma — pat tad, ja tas veicina attīstības valsts ekonomikas un sociālo attīstību, — galvenais mērķis ir KĀDP īstenošana.
- 73 Faktiski, ja kāda pasākuma analīze atklāj, ka tam ir divi mērķi vai ka tam ir divas sastāvdaļas, un ja vienu no tām var atzīt par galveno, bet otram ir tikai palīggraksturs, tad tiesību akts ir jābalsta tikai uz vienu juridisko pamatu, proti, uz to, ar ko saistīts galvenais mērķis vai sastāvdaļa (šajā sakarā skat. 2003. gada 11. septembra spriedumu lietā C-211/01 Komisija/Padome, *Recueil*, I-8913. lpp., 39. punkts; 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-338/01 Komisija/Padome, *Recueil*, I-4829. lpp., 55. punkts, un 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-94/03 Komisija/Padome, Krājums, I-1. lpp., 35. punkts, kā arī attiecībā uz LES 47. panta piemērošanu iepriekš minēto 2005. gada 13. septembra spriedumu lietā Komisija/Padome, 51.–53. punkts, un iepriekš minēto 2007. gada 23. oktobra spriedumu lietā Komisija/Padome, 71.–73. punkts).

- 74 No tā izriet, ka pasākumi cīņai pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu neietilpst Kopienai piešķirtajā kompetencē sadarbības politikas attīstības jomā, ja — sakarā ar to mērķi vai galveno sastāvdaļu — tie ietilpst KĀDP uzdevumā.
- 75 Attiecībā uz pasākumu, kam ir vairāki mērķi vai kam ir vairākas sastāvdaļas, kurām attiecībā pret citām nav palīgrakstura, Tiesa ir nospriedusi, ka, ja ir piemērojami dažādi EK līguma juridiskie pamati, šāds pasākums izņēmuma kārtā ir jābalsta uz dažādiem atbilstīgiem juridiskiem pamatiem (šajā sakarā skat. iepriekš minēto 2003. gada 11. septembra spriedumu lietā Komisija/Padome, 40. punkts, un iepriekš minēto 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā Komisija/Padome, 36. punkts).
- 76 Tomēr atbilstoši LES 47. pantam šāds risinājums ir izslēgts tāda pasākuma gadījumā, kuram ir vairāki mērķi vai vairākas sastāvdaļas, kas izriet, attiecīgi, no sadarbības politikas attīstības jomā, kas Kopienai ir piešķirta ar EK līgumu, un KĀDP, lai gan nevienai no tām attiecībā pret otru nav palīgrakstura.
- 77 Faktiski, tā kā LES 47. pantam ir pretrunā tas, ka Savienība veic pasākumu, pamatojoties uz Līgumu par ES, ja to varētu likumīgi pieņemt, balstoties uz EK līgumu, Savienība nevar izmantot no KĀDP izrietošu juridisko pamatu, lai pieņemtu noteikumus, kas ietilpst kompetencē, kura ar EK līgumu piešķirta Kopienai.
- 78 Ņemot vērā šos apsvērumus, ir jānosaka, vai, kā to apgalvo Komisija, apstrīdētais lēmums, ar ko Stridīgo vienoto rīcību isteno saistībā ar Savienības ieguldījumu ECOWAS atbilstīgi moratorijam attiecībā uz kājnieku ieročiem un vieglajiem

ieročiem, — gan sakarā ar tā mērķi, gan saturu — izriet no sadarbības politikas attīstības jomā, kas Kopienai piešķirta ar EK līgumu.

Par apstrīdētā lēmuma mērķi

⁷⁹ Attiecībā uz apstrīdētā lēmuma mērķi gan no tā virsraksta, gan vīzas, gan arī otrā un ceturtā apsvēruma izriet, ka, veicot ieguldījumu finanšu un tehniskajā ziņā *ECOWAS* iniciatīvā īstenot cīņu pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu jomā, šis lēmums īsteno Strīdīgo vienoto rīcību, ko Padome ir pieņēmusi, pamatojoties uz Līguma par ES V sadaļu.

⁸⁰ Ja apstrīdētais lēmums īsteno tiesību aktu, kas izriet no KĀDP, vispirms ir jāpārbauda, vai šī fakta dēļ šis lēmums ir jāuztver kā tāds, kas drīzāk vēlas sasniegt KĀDP mērķus, nekā Kopienas sadarbības politikas attīstības jomā mērķus.

⁸¹ Šajā sakarā, šajā stadijā nepārbaudot Komisijas izvirzīto iebildi par iespējamo Strīdīgās vienotās rīcības prettiesiskumu, ir jānorāda, ka šī [strīdīgā vienotā rīcība] tās apsvērumos ir uztverama kā pasākums, kura mērķis ir aizstāt Vienoto rīcību 1999/34, lai Savienības vienotajā rīcībā attiecīgi ietvertu kājnieku ieroču un vieglo ieroču municiju.

⁸² Kā izriet no Strīdīgās vienotās rīcības 1. panta 1. punkta, tajā tiek izvirzīti tādi mērķi kā apkarot un veicināt kājnieku ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas

izbeigšanu, veicināt šo ieroču uzkrājumu un to munīcijas samazināšanu līdz limenim, kas atbilst valstu likumīgajām drošības vajadzībām, un palīdzēt atrisināt problēmas, ko rada šādi uzkrājumi.

⁸³ Šie mērķi tiek konkretizēti, pirmkārt, Strīdīgās vienotās rīcības I sadaļā, kurā tiek uzskaitīti noteikti principi un pasākumi, saistībā ar kuriem Savienība palielina pūles panākt vienprātību, lai cīnītos pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošu uzkrāšanu un izplatīšanu, un, otrkārt, šīs vienotās rīcības II sadaļā, kas regulē Savienības sniegto finansiālo un tehnisko palīdzību projektiem, kas veic ieguldījumu minēto principu un pasākumu piemērošanā.

⁸⁴ Tomēr no šīs Strīdīgās vienotās rīcības neizriet, ka cīņas pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu programmas, kuru tā paredz, īstenošana obligāti ir jāveic pasākumu formā, kuri ietilpst drīzāk tādu KĀDP mērķu uzdevumā, kā miera uzturēšana un starptautiskās drošības stiprināšana, nekā Kopienas sadarbības politikas attīstības jomā mērķu uzdevumā.

⁸⁵ Šajā sakarā vispirms ir jānorāda, ka Vienotā rīcība 1999/34, kuru aizstāja Strīdīgā vienotā rīcība un no kuras šī pēdējā minētā pilnībā pārņēma mērķus, uzskaitītos principus, kā arī plānotā ieguldījuma veidu, tās pirmajā apsvērumā skaidri paredzēja, ka pārmērīgas un nekontrolētas kājnieku ieroču un vieglo ieroču uzkrāšanās un izplatīšanas fenomens apdraud mieru un drošību un samazina ilgtermiņa attīstības iespējas daudzos pasaules reģionos, tātad no paša sākuma attiecinot uz cīņu pret šo fenomenu divus aspektus — miera uzturēšanu un starptautisko drošību, no vienas puses, un attīstības iespēju saglabāšanu, no otras puses.

86 Turklāt no Strīdīgās vienotās rīcības II sadaļas noteikumiem, kas, pilnībā pārņemot Vienotās rīcības 1999/34 noteikumus, precizē Savienības veiktā ieguldījuma veidu un šajā sakarā veicamo uzdevumu sadali starp Padomi un Komisiju, izriet, ka šajā vienotajā rīcībā noteiktie mērķi un rīcības programmas var īstenot ne tika Savienība, darbojoties KĀDP ietvaros, bet arī Kopiena, pamatojoties pati uz savām kompetencēm.

87 Faktiski Strīdīgās vienotās rīcības 7. pants paredz, ka Padomei ir jālemj par šīs vienotās rīcības 6. pantā minētās finansiālās un tehniskās palīdzības sadalījumu, precizējot minētā 7. panta 2. punktā, ka Padome lemj katrā atsevišķā gadījumā par šādu projektu, kas īsteno minēto vienoto rīcību, principiem, noteikumiem un projektu finansēšanu, “neskarot Kopienas darbību”. Fakts, ka Strīdīgo vienoto rīcību var īstenot gan Kopiena, gan Savienība, ir apstiprināts tās 8. pantā, saskaņā ar kuru Padome pieņem zināšanai, ka Komisija gatavojas rīkoties šīs vienotās rīcības mērķu un prioritāšu sasniegšanai, vajadzības gadījumā veicot piemērotus Kopienas pasākumus, kā arī minētās vienotās rīcības 9. pantā, kas atstāj Padomes un Komisijas ziņā nodrošināt Savienības pasākumu konsekvenci kājnieku ieroču jomā, “it īpaši attiecībā uz tās attīstības politiku”, un katra saskaņā ar savām pilnvarām nodrošina to attiecīgu rīcību. Savienības pasākumu konsekvences kājnieku ieroču un vieglo ieroču jomā vajadzība ir atrodamā ar tādu pašu atsauci uz “[Savienības] attīstības politiku” apstrīdētā lēmuma 4. panta 2. punktā.

88 Secinājums, saskaņā ar kuru Strīdīgās vienotās rīcības mērķus var īstenot gan Savienība Līguma par ES V sadaļas ietvaros, gan arī Kopienas sadarbības politikas attīstības jomā ietvaros, atbilst, visbeidzot, Savienības iestāžu un Eiropadomes paustajai nostājai vairākos dokumentos.

89

Pirmkārt, Padome pati šī sprieduma 69. punktā minētajā rezolūcijā par kājnieku ieročiem, atsaucoties uz Savienības īstenoto rīcību KĀDP ietvaros un atgādinot vajadzību nodrošināt Savienības pasākumu konsekvenci kājnieku ieroču jomā, it īpaši saistībā ar KĀDP, tomēr šajā pašā dokumentā iesaka, lai saistībā ar sadarbību attīstības jomā Kopiena un dalībvalstis īpašu uzmanību pievērs pasākumiem ar mērķi “jautājumu par kājnieku ieročiem iekļaut politiskajā dialogā ar ĀKK valstīm un pārējiem Savienības partneriem sadarbībā attīstības jomā; sniegt atbalstu saistībā ar sadarbību attīstības jomā valstīm, kas vēlas saņemt palīdzību lieko kājnieku ieroču ierobežošanai vai likvidēšanai [...]”; attiecīgā gadījumā paredzēt atbalstu ar mērķi stiprināt attiecīgās valdības iestādes un tiesību aktus, lai labāk kontrolētu kājnieku ieročus”, piebilstot attiecībā uz šo pēdējo punktu, ka “pirmie pasākumi varētu attiekties uz Dienvidāfriku [...] un Rietumāfriku (*ECOWAS*), kur ir noticis ievērojams progress un kur ir noteikti un pieņemti pamati cīņai pret kājnieku ieroču izplatīšanu”.

90

Otrkārt, Eiropas Savienības Stratēģijā attiecībā uz cīņu pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču, kā arī to munīcijas uzkrāšanu un nelikumīgu tirdzniecību, kas minēta šī sprieduma 69. punktā, Eiropadome norāda Savienības, Kopienas un dalībvalstu rīcībā esošo līdzekļu vidū, lai vērstos pret minēto ieroču prettiesiskas izplatīšanas draudiem, it īpaši papildus civilām un militārām krīzes novēršanas darbībām un citiem diplomātiskajiem līdzekļiem, uz partnerattiecību un sadarbības nolīgumiem ar trešām valstīm, kā arī attīstības un palīdzības programmām, kas izriet no EK un ĀKK sadarbības un kas ietver sadaļu par vieglajiem ieročiem un kājnieku ieročiem un to munīciju. Pēc tam, kad tās 15. punktā ir minēts, ka atbilstoši Eiropadomes uzskatam Savienība vēlas ar savu stratēģiju par vieglajiem ieročiem un kājnieku ieročiem vērsties pret draudiem un nodrošināt konsekvenci starp tās drošības un attīstības politiku, šis dokuments norāda kā galīgo rīcības plāna, kas ieviests, vērstoties pret minēto ieroču uzkrāšanu, elementu “konsekvences nodrošināšanu un papildinošo raksturu starp Padomes lēmumiem KĀDP ietvaros un Komisijas īstenošanas darbībām palīdzības attīstības jomā, lai veicinātu [Savienības] veikto darbību [vieglo ieroču un kājnieku ieroču] jomā kopuma konsekventu pieeju”.

91 Treškārt, Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju, kas tikās Padomē, Parlamentā un Komisijā, kopīgā ziņojuma par Eiropas Savienības politiku attīstībai, kas minēts šī sprieduma 66. punktā, 37. punktā ir minēti konkrēti pasākumi, lai ierobežotu nekontrolētu vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšanu, ko atbilstoši Eiropas stratēģijai cīņai pret minēto ieroču un to munīcijas prettiesisku uzkrāšanu un tirdzniecību ir veikusi "Savienība attiecīgi Kopienas un dalībvalstu kompetenču ietvaros".

92 Tāpat, tā kā no KĀDP izrietošs tiesību akts, kuru vēlas īstenot ar apstrīdēto lēmumu, neizslēdz, ka šos mērķus var sasniegt ar Kopienas, pamatojoties uz savu kompetenci sadarbības attīstības jomā, veiktiem pasākumiem, ir jāizvērtē, vai apstrīdētais lēmums kā tāds ir uzskatāms par pasākumu, kas īsteno mērķus, kas izriet no Kopienas sadarbības politikas attīstības jomā.

93 Šajā sakarā apstrīdētā lēmuma pirmais apsvērums apstiprina, ka pārmērīga un nekontrolēta kājnieku ieroču un vieglo ieroču uzkrāšanās un izplatīšana nozīmē ne tikai draudus mieram un drošībai, bet mazina arī ilgtermiņa attīstības iespējas it īpaši Rietumāfrikā.

94 Tāpat no tā otrā apsvēruma izriet, ka apstrīdētā lēmuma mērķis ir īstenot Strīdīgo vienoto rīcību, ar kuru Savienība vēlas it īpaši ar pasākumu, kas rada uzticību, veicināšanu sasniegt mērķus, kas uzskaitīti šīs vienotās rīcības 1. pantā, proti, cīņu pret kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošu uzkrāšanu un izplatīšanu, kā arī esošo ieroču uzkrājumu samazināšanu.

- 95 Pretēji tam, ko apgalvo Komisija un Parlaments, nevar noliegt, ka apstrīdētais lēmums tiktāl, ciktāl tā mērķis ir novērst jaunu vieglo ieroču un kājnieku ieroču uzkrāšanu Rietumāfrikā, kas var destabilizēt šo reģionu, ietilpst no vispārējā viedokļa miera uzturēšanas un starptautiskās drošības stiprināšanā.
- 96 Tomēr no apstrīdētā lēmuma nevar secināt, ka — salīdzinājumā ar šiem miera uzturēšanas un starptautiskās drošības stiprināšanas mērķiem — tā uzdevumam novērst un samazināt minēto ieroču uzkrāšanos kā šķērsli attiecīgo valstu attīstībai ir tikai palīgraksturs.
- 97 Faktiski, kā to apstiprina arī minētā lēmuma trešais un ceturtais apsvērums, finanšu un tehniskā palīdzība, kuru Savienība vēlas sniegt, kalpo tam, lai stabilizētu *ECOWAS* vieglo ieroču un kājnieku ieroču jomā pieņemto iniciatīvu.
- 98 Tātad apstrīdētajam lēmumam varēja būt īpašs mērķis stiprināt Āfrikas attīstības valstu grupas spēju cīnīties pret fenomenu, kas saskaņā ar šī lēmuma pirmo apsvērumu ir šķērslis šo valstu ilgtermiņa attīstībai.
- 99 No tā izriet, ka apstrīdētajam lēmumam ir vairāki mērķi, kas izriet attiecīgi no KĀDP un sadarbības politikas attīstības jomā, turklāt nevienai no šiem mērķiem attiecībā pret otru nav palīgrakstura.

Par apstrīdētā lēmuma saturu

- 100 Secinājums, kas saistīts ar iepriekšējos punktos veikto apstrīdētā lēmuma mērķa pārbaudi, netiek atcelts arī ar šī lēmuma satura analīzi.
- 101 Faktiski no [apstrīdētā lēmuma] 1. panta 2. punkta izriet, ka tas paredz sniegt finansiālu ieguldījumu, kā arī tehnisku palīdzību, lai izveidotu Vieglo ieroču nodaļu ECOWAS Tehniskajā sekretariātā un lai moratoriju pārveidotu par ECOWAS valstu Konvenciju par kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem. Šajā nolūkā apstrīdētais lēmums paredz tā 4. panta 1. punktā bāzes finansējumu EUR 515 000 apmērā.
- 102 Atbilstoši apstrīdētā lēmuma 3. pantam šī lēmuma finansiālo īstenošanu veic Komisija un pēc tam, kad tā ir noslēgusi finansēšanas līgumu ar ECOWAS, tas kļūst par neatmaksājamu palīdzību, ko izmanto, lai gada laikā segtu izdevumus, kuri saistīti ar atalgojumu, ceļa izdevumiem, materiāliem un iekārtām, kas vajadzīgas, lai izveidotu Vieglo ieroču nodaļu ECOWAS Tehniskajā sekretariātā, kā arī lai minēto moratoriju pārveidotu par konvenciju.
- 103 Attiecībā uz tehnisko palīdzību, kas jāsniedz Savienībai, no apstrīdētā lēmuma pielikumā ietvertā projekta izriet, ka tas ietver ekspertu ieviešanu, kuru uzdevums ir veikt vajadzīgās izpētes konvencijas projekta izstrādei.
- 104 Tomēr, kā norāda ģenerāladvokāts savu secinājumu 211. punktā, tāds finansiāls ieguldījums, kā tehniskā palīdzība, var tikt kvalificēts kā no KĀDP vai Kopienas

sadarbības politikas attīstības jomā izrietošs instruments, tikai ņemot vērā izvirzītos mērķus.

105 Faktiski, lai gan pastāv tādi pasākumi kā politiskā atbalsta piešķiršana moratorija ieviešanai vai arī ieroču savākšanai un iznīcināšanai, kas izrietētu drīzāk no miera uzturēšanas un starptautiskās drošības stiprināšanas vai starptautiskās sadarbības veicināšanas darbībām, kuras ietilpst LES 11. panta 1. punktā minētajos KĀDP mērķos, lēmums mobilizēt līdzekļus un sniegt tehnisku palīdzību attīstības valstu grupai, lai izstrādātu konvencijas projektu, var izrietēt gan no sadarbības politikas attīstības jomā, gan no KĀDP.

106 Fakts, ka Strīdīgā vienotā rīcība ir īstenota ar citiem lēmumiem, kas pieņemti ES līguma V sadaļas ietvaros un kuru tiesiskumu Komisija nav apstrīdējusi, nevar ietekmēt pārbaudes, kas Tiesai ir jāveic šajā lietā, rezultātu. Faktiski tiesību akta juridiskais pamats ir jānosaka, ņemot vērā tā mērķi un tā saturu, nevis citu Savienības tiesību aktu pieņemšanā izmantoto juridisko pamatu, kam vajadzības gadījumā ir līdzīgas īpašības (šajā sakarā skat. iepriekš minēto 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā Komisija/Padome, 50. punkts).

107 Turklāt, kā norādīts šī sprieduma 87. punktā, Strīdīgā vienotā rīcība, kuru apstrīdētais lēmums vēlas īstenot, pati kā tāda neizslēdz, ka cīņas pret kājnienu ieroču un vieglo ieroču izplatīšanu mērķis var tikt sasniegts ar Kopienas veiktiem pasākumiem, jo tā 8. un 9. pantā ir minēta Komisijas vēlme vērst savu rīcību uz minētā mērķa īstenošanu, vajadzības gadījumā ar attiecīgiem Kopienas pasākumiem, kā arī Padomes un Komisijas pienākums nodrošināt Savienības rīcību konsekvenci kājnienu ieroču jomā, ņemot vērā it īpaši tās politiku attīstības jomā un attiecīgo rīcību īstenošanu, katrai savu kompetenču ietvaros.

108 No iepriekš minētā izriet, ka apstrīdētais lēmums, ņemot vērā tā mērķi un saturu, ietver divas sastāvdaļas un nevienai no [šīm sastāvdaļām] nav palīgrakstura — viena izriet no Kopienas sadarbības politikas attīstībai un otra — no KĀDP.

109 Ņemot vērā šī sprieduma 76. un 77. punktā minētos apsvērumus, ir jāsecina, ka Padome, pieņemot apstrīdēto lēmumu un to pamatojot ar Līguma par ES V sadaļu, lai gan tas attiecas arī uz sadarbības politiku attīstības jomā, ir pārkāpusi LES 47. pantu.

110 No minētā izriet, ka apstrīdētais lēmums ir atceļams.

111 Tā kā minētais lēmums ir jāatceļ tam pašam raksturīgo trūkumu dēļ, nav jāpārbauda iebilde par iespējamo Strīdīgās vienotās rīcības prettiesiskumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

112 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija nav prasījusi piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, abas iestādes sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Piemērojot šī paša panta 4. punktu, personas, kas iestājušās šajā lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **atcelt Padomes 2004. gada 2. decembra Lēmumu 2004/833/KĀDP, ar ko Vienoto rīcību 2002/589/KĀDP īsteno saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu ECOWAS atbilstīgi moratorijam attiecībā uz kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem;**
- 2) **Eiropas Kopienu Komisija un Eiropas Savienības Padome sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas;**
- 3) **Dānijas Karaliste, Spānijas Karaliste, Francijas Republika, Nīderlandes Karaliste, Zviedrijas Karaliste un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, kā arī Eiropas Parlaments sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.**

[Paraksti]